

Фестивално многогласие

(Продължение от 1-а стр.)

резада" от Римски—Корсаков). Дългогодишните връзки на Александър Владигеров с Русенската филхармония му позволиха да превърне концерта, посветен на 90-годишнината от рождението на Панчо Владигеров, в едно от ярките фестивални събития и преди всичко с изпълнението на заключителната сцена на операта „Залезът на боговете" от Вагнер (солистка Мария Венце славова). Докато новият главен художествен ръководител на Варненската филхармония Андрей Андреев все още не е успял да изработи у оркестрантите си гъвкав отклик към своя жест (в „Сътворението" от Хайдн).

Благодарение на включените в програмата кантатно-ораториални творби чухме и някои прекрасни солисти. Особено женската им половина — Мария Бройер (Австрия) и Линда Уотсън (САЩ) в „Миса солемнис", Татьяна Давидова и Дарина Михова (все още студентки в Българската държавна консерватория, но съвсем равностойни към култура на звукоизличаче, толкова необходима при изпълнението на такава музика) в „Сътворението", Дагмар Шеленбергер—Ернст и Барбара Борнеман от ГДР в Деветата симфония от Бетховен. За съжаление здравословното състояние на Булат Окуджава не на шега го е възпрепятствувало да бъде на 1 април венецът на това съзвездие от гости.

Двадесет и деветте „Дни" бяха и фестивал на елитните хорове, оркестрови и камерни състави. Българската хорова капела „Св. Обретен" (главен художествен ръководител Георги Рубев) в „Миса солемнис" и хор „Родина" — Русе (главен художествен ръководител Васил Арнауков) в „Сътворението" показаха такива динамични и темброви възможности, каквито няма и най-съвършеният орган на света. Русенската филхармония постигна релефност при интерпретацията на трудни полифонично изградени произведения („Миса Солемнис", „Залезът на боговете"). Симфоничният оркестър от Клуж—Напока (СРР) и Софийската филхармония се представиха под палката на главните си диригенти Емил Симон и Емил Табаков с произведения, които са пробен камък за всеки сериозен оркестър (съответно „Тил Ойленшпигел" от Рихард Щраус и „Шахе резада"). Софийската филхармония в момента е оркестър от световна класа и толкова по-досадно е, когато при аккомпанименти поради несъс редоточност се появяват пукнатини в хомогенната му звучност (Дворжак — Концерт за цигулка и оркестър). Новосибирската филхармония по разни преди всичко с мощия си, единен и от лично балансиран щрайк. Изненада бе висока та оркестрова култура, която показаха момчетата и момичетата от Младешкия симфоничен оркестър на Русе под вещото ръководство на също така младия Милан Начев (симфония „Часов

никът" от Хайдн). А матинето на духовия квинтет и струнния квинтет при Русенската филхармония бе истински камерен оазис сред преобладващите през петнадесетте дни тежки произведения. По този начин тазгодишният фестивал може да бъде охарактеризиран и като фестивал на крупните симфонични и кантатно-ораториални форми.

И не на последно място — през „Мартенски те музикални дни" винаги протича и един вълненичен фестивал на българската музика. Освен споменатите вече концерти тази година бе на равен творчески портрет на композитора Георги Минчев по случай неговата 50-годишнина с водещ Боянка Арнаудова, а в изпълнение на Йона Генова и Габровския камерен оркестър с диригент Милко Коларов прозвучаха „Три поеми за сопран, струнен оркестър и удари". Друго представително произведение на Г. Минчев — „Симфоничен пролог", чухме в изпълнение на оркестъра от Клуж—Напока. Северноунгарският симфоничен оркестър бе включил в програмата си ослепителните „Илюминации" от Васил Казанджиев (интересно е, че самите състави са поскани да свирят последните две творби, без да чакат предложение от организационния комитет). Дори залдбургският камерен ансамбъл, който като репертоар и инструментални възможности сякаш бе дошъл от някое заведение на Гриндиг, се бе постарал „Мисли за Майстора" от Александър Райчев да не прозвучат като неоходимата индουλгенция за участие във фестивала. С интерес бе посрещната теоретичната дискусия на тема „Национално — универсално в творчеството на Панчо Владигеров и Любомир Пипков", както и фотоизложбата, посветена на живота на двамата класици на родната композиторска школа.

„Мартенски музикални дни" наистина могат да бъдат образец за подобни фестивални прояви. Имат си като че ли всичко — традиция, атмосфера, реноме, публика, съпътстващи прояви, печатни програми, които са като малки образцови вателни брошури, добра организация, грижовно отношение от страна на местното ръководство... Но липсва нещо основно — в юбилейната си тридесета годишнина фестивалът влиза все така бездомно. Киносалонът, в който основно минават концертите, в акустично отношение е под всякаква критика. И докато „Мартенски музикални дни" имат единствено покрит надгравата си вместо свой фестивален център (предлагаш и всички възможности за осъществяване на културен туризъм), повторното привличане на именити гости ще става все по-трудно, от което неминуемо ще започне да пада нивото на фестивала, а нашите артисти — влюбени в града и „Дните" — все така неуверено ще питат след края на концерта: „Чу ли се нещо в залата?"